

**COST AND UNIT COST OF PATIENT SERVICE
AT THUNGWA HOSPITAL SATUN PROVINCE,
FISCAL YEAR 2003**

CHONNARAK THAWORNBOON

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH ADMINISTRATION
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2005**

**ISBN 974-04-6505-6
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

ต้นทุนและต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วย โรงพยาบาลทุ่งหว้า จังหวัดสตูล ปีงบประมาณ 2546(COST AND UNIT COST OF PATIENT SERVICE AT THUNGWA HOSPITAL SATUN PROVINCE, FISCAL YEAR 2003)

ชนนรัถ ถาวรบุญ 4536050 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุคนธา คงคิด Ph.D. (Lond), ภูษิตา อินทรประสงค์ พบ.ค., กนิษฐา จำรูญสวัสดิ์ ปร.ค.

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วย โรงพยาบาลทุ่งหว้า จังหวัดสตูล ปีงบประมาณ 2546

ในการศึกษานี้ วิเคราะห์ในมุมมองของผู้ให้บริการ เป็นการวิจัยแบบ Retrospective study โดยทำการศึกษาข้อมูลย้อนหลัง ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2545 – 30 กันยายน 2546 ข้อมูลบางส่วนใช้วิธีเก็บข้อมูลไปข้างหน้า การจัดกลุ่มหน่วยต้นทุนของโรงพยาบาลทุ่งหว้าแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) หน่วยต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (2) หน่วยต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ (3) หน่วยบริการผู้ป่วย (4) หน่วยที่ให้บริการอื่น ๆ ต้นทุนรวมทางตรงประกอบด้วย ต้นทุนค่าแรง, ต้นทุนค่าวัสดุและต้นทุน ค่าลงทุน ต้นทุนรวมทางตรงของหน่วยต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และก่อให้เกิดรายได้ จะถูกกระจายไปยังหน่วยบริการผู้ป่วยและหน่วยที่ให้บริการอื่น ๆ ตามเกณฑ์การกระจายที่เหมาะสมโดยใช้วิธีการกระจายแบบ simultaneous equation method

ผลการวิจัยพบว่า โรงพยาบาลทุ่งหว้ามีต้นทุนรวมทั้งสิ้น 19,894,314 บาท ร้อยละของต้นทุนค่าแรง, ค่าวัสดุและค่าลงทุน เท่ากับ 62.17, 23.64, 14.19 ตามลำดับ ต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยนอกเท่ากับ 314 บาท/ครั้ง (ต้นทุนพื้นฐานเท่ากับ 119 บาท และต้นทุนรักษาพยาบาลเท่ากับ 195 บาท) ต้นทุนต่อหน่วยบริการห้องอุบัติเหตุ-ฉุกเฉินเท่ากับ 265 บาท/ครั้ง (ต้นทุนพื้นฐาน เท่ากับ 325 บาท และต้นทุนรักษาพยาบาลเท่ากับ 30 บาท) ต้นทุนต่อหน่วยบริการ หัตถการเท่ากับ 378 บาท/ครั้ง (ต้นทุนพื้นฐานเท่ากับ 371 บาท และต้นทุนรักษาพยาบาลเท่ากับ 6 บาท) ต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยในเท่ากับ 4,230 บาท/ราย (ต้นทุนพื้นฐานเท่ากับ 2,888 บาท และต้นทุนรักษาพยาบาลเท่ากับ 1,342) หรือเท่ากับ 1,664 บาท/วันนอน (ต้นทุนพื้นฐานเท่ากับ 1,136 บาท และต้นทุนรักษาพยาบาล เท่ากับ 528 บาท)

จากผลการศึกษาและประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าผลของการศึกษานี้สามารถนำไปวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจากกิจกรรมทั้งหมด และการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน การวิเคราะห์ต้นทุนจัดเป็นเครื่องมือตรวจสอบการใช้ทรัพยากร งบประมาณ และการใช้แผนกลยุทธ์ ทำให้มองเห็นแนวโน้มและสามารถทำนายการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม หน่วยงานจึงควรศึกษาต้นทุนอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ปี

COST AND UNIT COST OF PATIENT SERVICE AT THUNGWA HOSPITAL SATUN PROVINCE, FISCAL YEAR 2003**CHONNARAK THAWORNBOON 4536050 PPH / M****M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH ADMINISTRATION****THESIS ADVISORS: SUKHONTHA KONGSIN, Ph.D.(Lond), BHUSITA INTARAPRASONG, Ph.D., KANITHA CHAMROONSAWASDI, Ph.D.****ABSTRACT**

The purpose of this descriptive research was to analyse the cost and unit cost of patient service at Thungwa hospital, Satun province for the fiscal year 2003.

This analysis was conducted from the provider's perspective and was a retrospective study. The data were collected from the first of October 2002 to thirtieth of September 2003; some data were collected prospectively. All related units in Thungwa hospital were classified into four categories of cost centers: (1) Non- Revenue Producing Cost Center (NRPCC); (2) Revenue Producing Cost Center (RPCC); (3) Patient Service (PS) and (4) Non-Patient Service (NPS). The total direct cost was calculated from labour cost, material cost and capital cost of each cost center. Appropriate allocation criteria were used to allocate total cost from NRPCC and RPCC to PS and NPS by the simultaneous equation method. Currency units were presented in Thai Baht.

The study revealed that the total direct operating cost was 19,894,314 baht. The percentages of labour cost, material cost and capital cost were 62.17, 23.64, 14.19 respectively. The unit cost of the outpatient section was 314 baht per visit (119 baht for routine service cost and 195 baht for medical care cost). The unit cost of the emergency room was 265 baht per visit (325 baht for routine service and 30 baht for medical care). The unit cost of the dental service center was 378 baht per visit (371 baht for routine service cost and just over 6 baht for medical care). The unit cost of inpatient section was 4,230 baht per case (2,888 baht for routine service cost and 1,342 baht for medical care cost), or 1,664 baht per day (1,136 baht for routine service and 528 for medical care).

From the study result and experiences obtained during the study, it is recommended that the results from this study should be used to plan the appropriate budget allocation, by considering the total number of activities and setting the clear target. The unit cost is a tool for checking the utilisation of the resources, budget and management strategy. To be able to see the trend and forecast for the proper utilisation of the resources, the study should be an on-going process conducted annually.

KEY WORDS: UNIT COST / THUNGWA HOSPITAL / PATIENT SERVICE

160 P. ISBN 974-04-6505-6